

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 38, 2019

Nummer 38, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1921](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1931](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1933](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1927](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1890](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1928](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1920](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1932](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1918](#) 10-12-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1934](#) 10-12-2019

RECHTSPRAAK

Dient vordering van verbalisanten te worden voorafgegaan door cautie, nu verbalisanten daarbij aan verdachte hebben gevraagd of er verdovende middelen in zijn auto aanwezig zijn?

Het middel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat de verbalisanten verplicht waren de cautie te verlenen aan de verdachte voorafgaand aan de vordering tot uitlevering van de verdovende middelen.

Blijkens de bewijsmiddelen heeft het hof vastgesteld dat de verbalisanten op de achterbank van de auto, waarvan de verdachte de bestuurder was, twee dozen hebben gezien, die met tape waren dichtgemaakt, en door de geopende ramen van de auto een lichte hennepgeur hebben geroken. Een van de verbalisanten heeft vervolgens tegen de verdachte en de rijder gezegd: 'Ik vorder de uitlevering van eventuele aanwezige verdovende middelen. Hebben jullie verdovende middelen bij jullie of zijn er verdovende middelen in het voertuig aanwezig?'

Voor zover het middel berust op de opvatting dat voorafgaand aan de vordering tot uitlevering aan de verdachte de mededeling had moeten worden gedaan dat hij niet tot antwoorden verplicht is, berust het op een onjuiste rechtsopvatting. Een dergelijke vordering heeft immers niet te gelden als een vraag naar de betrokkenheid bij een strafbaar feit (vgl. HR 12 juni 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB2066). Voor zover het middel berust op de opvatting dat het doen van de vordering tot uitlevering niet gepaard mag gaan met een – al dan niet in vragende vorm gestelde – toelichting op die vordering, vindt het evenmin steun in het recht. Het kennelijke oordeel van het hof dat de door een van de verbalisanten gestelde vraag slechts strekte tot een dergelijke toelichting van het bevel tot uitlevering, is ook niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1928

Zaaknummer: 18/02105

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: L. Bien

Wetsartikelen: 29 Sv

RECHTSPRAAK

Medeplegen bedreiging met terroristisch misdrijf door kort na aanslagen in Parijs in 2015 alarmcentrale 112 te bellen en daarbij dreigende woorden te uiten, is daarbij ook terroristisch oogmerk vereist?

Het middel klaagt ten eerste over het oordeel van het hof dat ten aanzien van de bewezen verklaarde bedreiging met een terroristisch misdrijf sprake is van een terroristisch oogmerk.

Uit de bewoordingen van artikel 285 lid 3 Sr en de wetsgeschiedenis volgt dat voor een veroordeling op grond van die bepaling – voor zover hier aan de orde – toereikend is dat wordt gedreigd met een terroristisch misdrijf, dus een misdrijf als bedoeld in artikel 83 Sr. Niet is vereist dat de bedreiging zelf met een terroristisch oogmerk plaatsvindt. Voor zover het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting, faalt het.

Het voorgaande laat onverlet dat voor een bewezenverklaring van een van de in artikel 285 Sr strafbaar gestelde vormen van bedreiging steeds ook is vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat het misdrijf waarmee wordt gedreigd ook zou worden uitgevoerd, alsmede dat het opzet van de verdachte op het wekken van die vrees was gericht.

Artikel 285 lid 3 Sr stelt de eis dat wordt gedreigd met een terroristisch misdrijf. Daaruit volgt dat het bij dit dreigen om een van de in artikel 83 Sr genoemde misdrijven moet gaan. Voor zover uit artikel 83 Sr volgt dat dit terroristisch misdrijf het in artikel 83a Sr omschreven terroristisch oogmerk vereist, brengt die omstandigheid echter niet mee dat de verdachte van de in artikel 285 lid 3 Sr bedoelde bedreiging met een terroristisch misdrijf zelf ook met dit terroristische oogmerk moet hebben gehandeld. Wel is vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden is geschied dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan (a) dat het misdrijf waarmee wordt gedreigd een terroristisch misdrijf betreft en (b) dat dit misdrijf ook zou worden uitgevoerd. Gelet op de omschrijving van een terroristisch oogmerk in artikel 83a Sr brengt dit voor de terroristische misdrijven die dit oogmerk vereisen mee dat voor een veroordeling wegens bedreiging met zo een terroristisch misdrijf is vereist dat uit de bewijsvoering blijkt dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat

het misdrijf dat zou worden uitgevoerd erop was gericht (i) de bevolking of een deel van de bevolking van een land ernstige vrees aan te jagen, dan wel (ii) een overheid of internationale organisatie wederrechtelijk te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden, dan wel (iii) de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land of een internationale organisatie ernstig te ontwrichten of vernietigen. Daarnaast is voor zo een veroordeling vereist dat het – ten minste voorwaardelijke – opzet van de verdachte erop was gericht deze vrees te laten ontstaan. Het in de beslissing van het hof besloten liggende oordeel dat aan deze vereisten is voldaan, geeft, mede gelet op de bewoordingen die in de verschillende in de bewezenverklaring weergegeven telefoongesprekken zijn gebruikt en de door het hof vastgestelde omstandigheden – waaronder de omstandigheid dat die telefoongesprekken plaatsvonden drie dagen nadat in Parijs verschillende bloedige aanslagen hadden plaatsgevonden waarbij vele tientallen doden vielen, naar welke aanslagen in die telefoongesprekken onmiskenbaar werd verwezen – niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Dat oordeel is ook niet onbegrijpelijk. Het middel faalt.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde taakstraf van 160 uren, subsidiair 80 dagen hechtenis.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft het aantal uren te verrichten taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis, vermindert het aantal uren taakstraf en de duur van de vervangende hechtenis in die zin dat deze 152 uren, subsidiair 76 dagen hechtenis, belopen en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1890

Zaaknummer: 17/03510

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, M.J. Borgers, M.T. Boerlage en A.E.M. Röttgering

Advocaten: I.T.H.L. van den Bergh

Wetsartikelen: 285 Sr, 83 Sr en 83a Sr

RECHTSPRAAK

Had afschrift van oproeping voor nadere terechtzitting in hoger beroep naar kantooradres van raadsman, zoals vermeld in de schriftelijke bijzondere volmacht tot instellen hoger beroep, moeten worden verzonden?

Het middel klaagt dat het hof op de terechtzitting van 11 april 2016 de zaak niet in behandeling had mogen nemen. Het voert daartoe aan dat ten onrechte niet een afschrift van de oproeping voor die terechtzitting is verzonden aan het kantooradres van de raadsman S. Arts.

Nu zich bij de aan de Hoge Raad gezonden stukken een mededeling van de advocaat-generaal van het Ressortparket Den Haag bevindt, gericht aan S. Arts en inhoudende dat op 11 april 2016, 12.00 uur de strafzaak wordt behandeld tegen de verdachte, mist het middel feitelijke grondslag en faalt het reeds daarom.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1931

Zaaknummer: 18/04154

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: D.N. de Jonge en M.E. Olthof

Wetsartikelen: 404 Sv, 279 Sv en 281 Sv

RECHTSPRAAK

Kan wederrechtelijk verkregen voordeel van criminele organisatie worden toegerekend aan betrokkene, nu hof niet heeft vastgesteld welke positie betrokkene in die organisatie heeft?

Het middel klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen onbegrijpelijk is nu niet is gebleken dat de betrokkene daadwerkelijk voordeel heeft genoten.

In het geval er verscheidene daders zijn, zal de rechter niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds kunnen vaststellen. Dan zal hij op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend. Dat betekent niet dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, verplicht is tot een verdeling te komen en evenmin dat pondspondsgewijze toerekening, ingeval de rechter wel tot een verdeling komt, dan op zichzelf het uitgangspunt dient te vormen. De omstandigheden van het geval zijn in dezen beslissend. Voor het antwoord op de vraag in hoeverre de rechter tot een nadere motivering van zijn oordeel is gehouden, komt bovendien gewicht toe aan de procesopstelling van de betrokkene (vgl. HR 9 december 2008, ECLI:NL:HR:2008:BG1667).

Het hof heeft aan zijn oordeel ten grondslag gelegd dat de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld ter zake van deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven en dat die organisatie op een vijftal adressen hennepkwekerijen heeft geëxploiteerd. Het hof heeft een optelsom gemaakt van het bij elk van de vijf hennepkwekerijen wederrechtelijk verkregen voordeel en dat als het totale door de criminele organisatie verkregen voordeel aangemerkt. Het hof heeft geoordeeld dat de winsten van de gehele organisatie gelijk kunnen worden verdeeld tussen de betrokkene en de vier medeveroordeelden zodat het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel kan worden geschat op een vijfde deel van die winsten. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat

ervan moet worden uitgegaan dat de betrokkene, als deelnemer aan de criminele organisatie, feitelijk en voor een gelijk deel profiteerde van de gehele opbrengst van de door die organisatie uitgevoerde misdrijven. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd omdat het hof, dat niet tot uitdrukking heeft gebracht welke vaststellingen het heeft kunnen doen met betrekking tot het aandeel van de betrokkene in de organisatie, bij een samenwerkingsverband als het onderhavige niet kon volstaan met de enkele overweging dat de betrokkene geen inzicht heeft willen geven in zijn aandeel in de criminele organisatie en dat niet is gebleken dat de betrokkene een ander aandeel heeft gehad dan zijn medeveroordeelden.

Het middel is in zoverre gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1921

Zaaknummer: 17/05915

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Opzet op valsheid van geld?

Het middel klaagt dat uit de bewijsvoering niet kan volgen dat de verdachte ten tijde van het uitgeven van het geld (voorwaardelijk) opzet had op de valsheid van het geld.

Blijkens zijn hiervoor weergegeven bewijsvoering heeft het hof onder meer het volgende vastgesteld. Het uitgeven van de valse biljetten van vijftig euro is geschied zowel bij feit 1 als bij feit 2 in het kader van de aankoop van goederen die waren aangeboden via Marktplaats. In beide gevallen werd de verkoper gebeld door een vrouw die kenbaar maakte interesse te hebben in het te koop aangeboden goed. De verdachte was aanwezig zowel bij feit 1 op 9 september 2016 als bij feit 2 op 17 september 2016. In beide gevallen is betaald met valse biljetten van vijftig euro. De medeverdachte bij feit 1, waarbij de aangeefster bij het bekijken van de biljetten vermoedde dat het geld vals was, heeft bekend dat hij vals geld heeft uitgegeven. Het was de verdachte die bij feit 2 de biljetten van vijftig euro heeft overhandigd, waarbij de aangever direct gevoeld heeft dat het vals geld betrof. Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel dat de verdachte bij beide feiten, al dan niet als medepleger, ‘opzettelijk’ valse bankbiljetten heeft uitgegeven, is niet onbegrijpelijk gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1927

Zaaknummer: 18/01520

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 213 Sr

RECHTSPRAAK

Kan uit akte van uitreiking waarnaar hof verwijst worden afgeleid welk stuk c.q. welke stukken aan betrokkene zijn uitgereikt, nu slechts parketnummer wordt vermeld?

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de betrokkene het hoger beroep na het verstrijken van de wettelijke termijn heeft ingesteld.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 10 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1934

Zaaknummer: 18/05542

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: I.A.C. Cools

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht over rijden tijdens rijontzegging.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het ten laste gelegde niet toereikend is gemotiveerd.

De bewezenverklaring van het ten laste gelegde is niet toereikend gemotiveerd. Uit de inhoud van de gebezigde bewijsmiddelen kan immers niet worden afgeleid dat de verdachte bij rechterlijke uitspraak de bevoegdheid tot het besturen van motorijtuigen was ontzegd, noch dat een ontzegging van kracht was ten tijde van het onder 4 ten laste gelegde feit. Anders dan het hof kennelijk heeft geoordeeld, is de – uit de bewijsmiddelen blijkende – omstandigheid dat de verdachte voorafgaande aan het ten laste gelegde feit is veroordeeld vanwege overtreding van artikel 9 lid 2 eerste volzin Wegenverkeerswet 1994 – het besturen van een motorrijtuig terwijl hij wist of redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig is verklaard – daartoe niet redengevend.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 4 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1920

Zaaknummer: 18/04454

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: J.B.M. Nijhuis

Wetsartikelen: 9 WVV 1994

RECHTSPRAAK

Kan worden vastgesteld dat strafbeschikking in persoon aan verdachte is uitgereikt, nu geen aantekening is gedaan van uitreiking in landelijke registers?

Het middel richt zich kennelijk tegen het oordeel van het hof dat het tegen de strafbeschikking gedane verzet niet-ontvankelijk is.

Het hof heeft de verdachte niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzet tegen de strafbeschikking op de grond dat het eerst op 22 februari 2016 namens de verdachte gedane verzet tegen de strafbeschikking, te laat is gedaan. Het heeft daarbij betrokken dat (een afschrift van) de strafbeschikking op 9 december 2015 in persoon aan de verdachte is uitgereikt als bedoeld in artikel 257d lid 1 Sv en dat daarmee op die dag de termijn voor het doen van verzet is aangevangen. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk. De Hoge Raad neemt daarbij in aanmerking dat de processen-verbaal van de politie dezelfde bewijskracht hebben als een afzonderlijke aantekening van de uitreiking in de daarvoor bestemde landelijke registers als bedoeld in artikel 2.2 lid 1 Besluit OM/afdoening (vgl. in ander verband HR 10 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:ZC9914), terwijl het hof uit die processen-verbaal heeft kunnen afleiden, zoals het kennelijk heeft gedaan, dat aantekening is gehouden van de in het tweede lid van die bepaling vermelde gegevens.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1918

Zaaknummer: 18/02425

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: M.E. van der Werf

Wetsartikelen: 257d Sv

RECHTSPRAAK

Kan uit akte van uitreiking waarnaar hof verwijst worden afgeleid welk stuk c.q. welke stukken aan verdachte zijn uitgereikt, nu slechts parketnummer wordt vermeld?

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat de verdachte het hoger beroep na het verstrijken van de wettelijke termijn heeft ingesteld.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5 tot en met 10 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1933

Zaaknummer: 18/05252

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: I.A.C. Cools

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Openbaar Ministerie ontvankelijk in ontnemingsvordering, nu vordering niet binnen de termijn van twee jaren na strafvonnis aanhangig is gemaakt?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie ontvankelijk is in de vordering tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel en voert daartoe aan dat die vordering niet binnen de in artikel 511b lid 1 Sv genoemde termijn van twee jaren aanhangig is gemaakt.

Het hof heeft het verweer verworpen dat de officier van justitie niet kan worden ontvangen in de op 8 november 2012 opnieuw aangebrachte ontnemingsvordering. Het hof heeft blijkens zijn overwegingen daarbij betrokken dat (i) de officier van justitie al op 6 december 2010 een op dezelfde grondslag en, behoudens een nadien aangebrachte correctie in het voordeel van de betrokkene, hetzelfde bedrag betrekking hebbende ontnemingsvordering aanhangig had gemaakt, (ii) de betrokkene door die op 6 december 2010 aangebrachte ontnemingsvordering binnen de in artikel 511b lid 1 eerste volzin Sv genoemde termijn op de hoogte is geraakt dat tegen hem een ontnemingsvordering werd ingesteld en (iii) na de uitspraak van de rechtbank, waarin deze zich onbevoegd verklaarde kennis te nemen van de ontnemingsvordering, niet onnodig is getalmd met het opnieuw aanbrenge van de ontnemingsvordering met de oproeping voor de wel bevoegde rechter te verschijnen. Aldus heeft het hof zonder blijk te geven van een onjuiste rechtsopvatting en niet onbegrijpelijk kunnen oordelen dat de omstandigheid dat de ontnemingsvordering op 8 november 2012 opnieuw is aangebracht, in het onderhavige geval niet tot gevolg heeft dat de officier van justitie niet in de ontnemingsvordering kan worden ontvangen.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-12-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1932

Zaaknummer: 18/04224

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, A.L.J. van Strien, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: N. Gonzalez Bos

Wetsartikelen: 511b Sv